

Nutikalt kasutatud aeg

Täna on päev viis minutit pikem kui eile ja tervelt 26 minutit pikem kui nädal tagasi. Kevad läheneb täie hooga, taliharjapäev ehk talve keskpaik jäi ka juba eelmisel laupäeval seljataha.

Talv tegelikult alles praegu algab, kui vaatan aknata gust lumetuisku. Nii mõnigi aiaomanik kirub: jälle algab see tühja töö tegemine! Sest mis see lõputu lumekühveldamine, nagu eelmisel aastal, muud on kui tühi ja kasutu tegevus. Lükkad rajad lahiti ja juba peab teisest otsast uuesti alustama. Siiani võis selle asemel näiteks risu koristada, metsaalust puhastada ja aiapiirdeid parandada.

Ja isegi istutada! Jah, just seda üks mu tuttav aednik paar nädalat tagasi tegi: istutas marjapõõsaid ja vaarikaid. Ning miks ka mitte: ilm oli soe, lund polnud, maa oli pehme. Ühtlasi said marjapõõsaid ka lõigatud.

Igati nutikas oli ebamäärane aastaaeg ära kasutada ja osa kevadisi töid ette ära teha. Kogenud aednik ütles, et marjapõõsad on leplikud taimed, nad ei peagi sügisel juurduma. Peaasi et enne kevadist pungade puhkemist paika saavad.

Teine aednik rääkis veelgi uskumatuma loo, kuidas tema isa istutas 1925. aasta soojal jaanuaril koguni kuuseheki, mis läks ka kasvama.

KAJA KURG

Kas pookoksi võib veel lõigata?

Viimaks läks ilm külmaks ja lumi tuli ka maha. Olen kuulnud, et pookoksi peab lõikama hilissügisel enne suuremate külmade tulekut. Sooviksin ühe kandeealise puu võrassa mitu uut sorti lisada. Need õunapuud, millelt paljundusmaterjali tahan, asuvad hoopis teises maakonnas. Kas jaanuari lõpul on juba hilja pookoksi võtta ja kuidas oleks neid parem kevadeni säilitada?

Vastab

KADRIN LINNA

Kui tahate hiliskevadel koduaias mõnda üksikut puud ümber väärastada, siis pole muretsemiseks põhjust. Sel puhul võite lõigata pookoksi enne pungade paisumist isegi märtsi lõpul. Pehme talve järel külmakindlatelt sortidelt lõigatud oksa lühemat aega säilitades on nende kvaliteet tunduvalt parem kui 4–5 kuud varem lõigatud okstel ning eeldus pooke kinnikasvamiseks seega ka parem.

Kodustes oludes pikaks ajaks päris soodsaid säilitustingimusi luua on võrdlemisi raske. Hoolikalt sisse pakitud oksad tõmbuvad närbusdes kipra või hoolikamal niisutamisel võivad pungad koguni enneaegselt välja kasvada. Väikesel hulgal oksa saate lühikest aega hoida tavalises külmikus. Talvel kogutud oksa heitliku ilmaga väljas lume all hoida on üpris tülikas.

Pookoksi südatalvel lõigates peate teadma, et seda võib teha ainult sulailmaga. Kuna emapuu, millelt pookematerjali võtta soovite, asub kaugemal, võiksite aiaomanikuga kokku leppida, et ta teeb seda teie eest. Muidu on raske õiget hetke tabada.

Loodetavasti on need puud terved, saagikad, aga mitte liiga lopsaka kasvuga. Pookimiseks ei sobi väga tugeva kasvuga üheaastased oksad ja nn vesivõsud, samuti võra sisemised oksad. Kõige paremaid oksa saate võra välimisest

BIANCA MIKOVITS

osast keskmisel kõrgusel asuvatel mitmeaastastelt okstelt. Lõigates võib kaasata jupikese vanemat osa. See aitab säilitada ülemise üheaastase osa värskust. Heal pookoksal on korralikult arenenud ja üsna tihedasti paiknevad pungad. Lõigatud oksad mähkige kergelt niisutatud paberisse, seejärel kilesse.

Väheste kogemustega harrastusaednik peaks kasutama pookimiseks ainult üheaastast oksa, mida on hea koore alla paigutada. Vilunud spetsialist võib hakkama saada ka kaheaastase oksa tarvitamisega, kuid see on eriteadmisi vajav töö.

Kindlasti tuleb lõigatud oksad tähistada sordinimega, välja arvatud erandjuhul, kui võtate paljundusmaterjali ainult ühelt puult. See on vajalik, kuna pookimisel tuleb panna õrnemaid sorte võra ülemistele põhiokstele.

Kui on vaja ühe puu võras kasvatada eri kasvutugevusega sorte, tuleb tugevama kasvuga sordid paigutada alumistele horisontaalsematele ja nõrgema kasvuga sordid ülemistele, püstakamatele, hoogsama kasvuga põhiokstele.

Tüvepikendusele asetatakse üsna tugeva kasvuga, kuid laiuvaga kasvuga sort.